

CONCEPT

Controleprotocol VROM t.b.v. Stichting Afvalfonds te Den Haag (versie 12-01-2009)

Hoofdstuk 1 Uitgangspunten

Inleiding

Het doel van dit controleprotocol is het verduidelijken van de verwachtingen en eisen, welke het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (hierna VROM) heeft inzake de reikwijdte en diepgang van de door de accountant uit te voeren controle.

Dit controleprotocol is bestemd voor de subsidie die verstrekt wordt voor de jaren 2008 tot en met 2012 aan de Stichting Afvalfonds te Den Haag (hierna Afvalfonds).

Doelstelling

Met de brief van .. .. heeft het Afvalfonds een subsidie aangevraagd ter grootte van € 511.836.144,- voor de uitvoering van activiteiten in het kader van de Raamovereenkomst van 27 juli 2007 (Tweede Kamer, 28 694, nr. 42) en het Addendum Raamovereenkomst van 29 september 2008 (Tweede Kamer, 28 694, nr. 72). Deze Raamovereenkomst wordt tezamen met het verpakkend bedrijfsleven en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) uitgevoerd. Hiervoor is voor een periode van 5 jaren een bedrag beschikbaar van jaarlijks € 115,- mln.

In de brief van .. .. heeft het Afvalfonds een opgave gedaan van door haar uit te voeren activiteiten voor de in de Raamovereenkomst van 27 juli 2007 gemaakte afspraken in het kader van de te behalen doelstellingen voortvloeiend uit het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton. Deze activiteiten zijn te verdelen in:

- Vergoedingen voor gescheiden inzameling en recycling (2006 - 2007), zie artikel 4 van de Raamovereenkomst;
- Compensatie 2006 – 2007 bedrijfsleven, zie artikel 7 van de Raamovereenkomst;
- Gescheiden inzameling en recycling 2008 – 2012, zie artikel 4 van de Raamovereenkomst;
- Uitvoeringskosten 2008, zie Annex II van de Raamovereenkomst; en
- Impulsprogramma zwerfafval, zie artikel 6 van de Raamovereenkomst.

In brief DGM/DP/..... van .. .. is aan het Afvalfonds een subsidie toegekend ter grootte van €511.836.144,- op grond van artikel 6 van de begroting van VROM, Titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht en het Besluit milieusubsidies. Aan deze subsidietoekenning worden voorwaarden verbonden. Met ingang van de datum van de beschikking, zijnde ..... zal het Afvalfonds moeten voldoen aan de voorwaarden die de beschikking stelt.

Conform de Statuten en Artikel 1 lid 5 van de subsidietoekenning dient het Afvalfonds jaarlijks, uiterlijk 30 juni volgend op het verslagjaar het financieel jaarverslag van de Stichting Afvalfonds bij het Ministerie van VROM in, inclusief de jaarrekening welke voorzien is van een (goedkeurende) accountantsverklaring waaruit naast de getrouwheid tevens de rechtmatigheid van de bestede subsidiegelden blijkt;

Hoofdstuk 2 Onderzoeksaanpak

Diepgang

De accountant bepaalt zelf de aanpak van zijn controle. De accountant dient deze controle echter zodanig in te richten dat, met betrekking tot de betrouwbaarheid, een uitspraak kan worden gedaan met een betrouwbaarheid van 95% en een fouttolerantie die niet groter is dan 1%. Als deze norm overschreden wordt, is de hieronder vermelde tabel van toepassing:

Soort verklaring	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de verantwoording	Kleiner of gelijk aan 1%	Groter dan 1% en kleiner of gelijk aan 3%	n.v.t.	Groter dan 3%
Onzekerheden in de controle	Kleiner of gelijk aan 3%	Groter dan 3% en kleiner of gelijk aan 10%	Groter dan 10%	n.v.t.

CONCEPT

Reikwijdte

De belangrijkste (rechtmatigheids) aspecten van de accountantscontrole zijn:

- o dat de verantwoorde opbrengsten juist en volledig zijn, zie in dit verband:
  - o de Raamovereenkomst, Artikel 1 (pagina 2); en
  - o Annex 1 Artikel 2.4 (pag. 3) bij de Raamovereenkomst.
- o dat de gelden zijn besteed aan het doel, waarvoor zij zijn verleend;
- o dat de gelden zijn besteed in overeenstemming met de van toepassing zijnde regelgeving en/of voorwaarden. Deze voorwaarden hebben onder meer betrekking op:
  - o de subsidietoekenning;
  - o de Raamovereenkomst (inclusief Annex 1 en 2) en het Addendum Raamovereenkomst; en
  - o het uitvoeringsprotocol (Raamovereenkomst Artikel 3, pagina 2).

In de Raamovereenkomst (incl. Annexen 1 en 2) tussen VROM, verpakkingsindustrie en VNG is bepaald waaruit de inkomsten en uitgaven van het Afvalfonds bestaan. Hieronder volgt een recapitulatie van deze inkomsten en uitgaven:

Inkomsten:

Raamovereenkomst Artikel 1 (pag. 2)

Er wordt jaarlijks € 115 miljoen (zie Annex 2) vanuit de begroting van VROM gestort in het Afvalfonds.

Annex 1 Artikel 2.4 (pag. 3)

Ten aanzien van kunststoffen dragen de gemeenten de gescheiden ingezamelde kunststofverpakkingen over aan de bewerker (A) of soorteerder (B). Het verpakkende bedrijfsleven heeft vanaf het moment van aflevering de beschikking over de ingezamelde verpakkingen. Deze ingezamelde verpakkingen genereren inkomsten uit verkoop welke geheel ten goede komt aan het afvalfonds.

Uitgaven:

Raamovereenkomst Artikel 2 (pag. 2)

Gemeenten krijgen uit het Afvalfonds een vergoeding uitgekeerd voor de (registratie van de) inzameling van verpakkingen uit huishoudens, op grond van het tussen de VNG en het verpakkende bedrijfsleven overeengekomen akkoord, waarin de gemeenten de inzameling namens het bedrijfsleven uitvoeren. Deze vergoedingen worden jaarlijks (per 1 januari), voor het eerst op (1 januari 2008) geïndexeerd op basis van het Consumenten Prijs Indexcijfer (CPI), zoals deze wordt gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Raamovereenkomst Artikel 4 (pag. 2)

Alle gemeenten in Nederland ontvangen een vergoeding voor de gescheiden inzameling van verpakkingsafval uit het huishoudelijk afval conform het Besluit en overeenkomstig de overeengekomen vergoedingen als afgesproken in Annex 1, ook al zouden daarmee macro hogere percentages worden bereikt dan in het Besluit zijn voorgeschreven.

Raamovereenkomst Artikel 6 (pag. 2)

Uit het Afvalfonds wordt per jaar € 11 mln. betaald voor de uitvoering van het Impulsprogramma Zwerfafval.

Raamovereenkomst Artikel 7 (pag. 3)

Het Afvalfonds wordt benut voor een compensatie van de kosten die het verpakkende bedrijfsleven en gemeenten daadwerkelijk hebben gemaakt voor de gescheiden inzameling van verpakkingsafval conform het Besluit in 2006 en 2007 conform Annex 2.

Raamovereenkomst Artikel 8 (pag. 3)

De kosten voor monitoring van inzameling en materiaalhergebruik van verpakkingen (conform het Besluit) en van zwerfafval worden uit het Afvalfonds bekostigd. Het monitoringsprotocol wordt in overleg tussen partijen vastgesteld.

CONCEPT

Annex 1 Artikel 2.4 (2^e alinea) (pag.3)

In 2007 wordt nader onderzoek verricht om de definitieve vergoedingen per ton aan de gemeenten voor inzamel- en eventuele sorteerkosten van kunststofverpakkingen vast te stellen. Daarbij wordt tevens nader onderzoek gedaan naar de hoogte van de vervoerskosten buiten de gemeentegrens. Dit onderzoek zal in circa 20 startgemeenten worden uitgevoerd en zal 6 maanden duren. De projectkosten van deze pilots komen voor rekening van het afvalfonds.

Annex 1 Artikel 2.4 (3^e alinea e.v.) (pag. 3)

Vooralsnog betaalt het Afvalfonds aan gemeenten voor gescheiden inzameling en eventuele sortering van kunststofverpakkingen een bedrag van € 350 (keuze A) of € 200 (keuze B) per ton.

Het verpakkende bedrijfsleven en de VNG zullen in onderling overleg de definitieve vergoeding uiterlijk 1 januari 2008 vast stellen. Voor de opties A en B geldt dat wanneer de definitieve referentievergoeding voor kunststof is vastgesteld, de gemeenten die voor vaststelling van deze vergoeding reeds gestart zijn met de kunststofinzameling met terugwerkende kracht het verschil tussen respectievelijk bedragen van € 200,- en de € 350,- en de definitieve vergoeding uit het afvalfonds betaald krijgen.

Annex 2 (pag. 1)

Volgens de prognose van de jaarlijkse kosten voor uitvoering van de raamovereenkomst worden, naast de bovengenoemde kostencomponenten, de volgende kostenposten voor het afvalfonds vermeld:

- Kosten van monitoring van de verpakkingen;
- Kosten van organisatie en uitvoering;
- Indexering van de vergoedingen aan gemeenten, op basis van de verwachte stijging.

Annex 2 (pag. 1)

Overzicht (raming) totale kosten (€ miljoen) per kostenpost per jaar voor de periode 2006/2007 en 2008-2012

Kostenposten	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal
Gescheiden inzameling en recycling 2006-2007	23,1	25,7						48,8
Compensatie 2006-2007 bedrijfsleven	3,5	4,0						7,5
Gescheiden inzameling en recycling 2008-2012			52,9	69,3	91,2	104,1	112,9	430,4
Impulsprogramma zwerfafval		11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	66,0
Uitvoeringskosten			4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	22,5

Nadere afspraken (2^e alinea)

Het bedrag van € 115,- mln. ten behoeve van het afvalfonds is nodig om de in de overeenkomst gemaakte afspraken te kunnen financieren. Naast de hiervoor genoemde kostenposten zullen ook de kosten voor organisatie van het bedrijfsleven uit het Afvalfonds worden vergoed en de kosten voor het stimuleren van het gescheiden inzamelen van bedrijfsverpakkingen.

Addendum Raamovereenkomst (voorwaarden 1 en 4)

- Voorwaarde 1
Zal in de Raamovereenkomst Annex 1 onder artikel 2.4 als alternatieve route voor inzameling en sortering door de gemeente (optie a) tussen a en b een derde mogelijkheid worden opgenomen. De tekst voor deze optie is grotendeels gelijk aan die onder a:
"de gemeente draagt zorg voor nascheiding van kunststof verpakkingen uit het huishoudelijke restafval bij een gecertificeerde* nascheidingsinstallatie.
De nascheiding van kunststof verpakkingen uit het restafval resulteert in verschillende fracties die in soort en kwaliteit overeenkomen met de fracties zoals gemeenten die onder a bij een Recycler moeten aanleveren. De vervoerskosten van de nascheidingsinstallatie tot de door Nedvang aangewezen Recycler worden afzonderlijk aan de gemeente door het verpakkende bedrijfsleven vergoed.

CONCEPT

Het Afvalfonds betaalt de gemeenten € 350,- per ton voor de inzameling en sortering van kunststof verpakkingen. (Verder conform tekst onder a: Het verpakkende bedrijfsleven heeft vanaf het moment van sortering.....afvalfonds.)”
* Werkwijze overeenkomstig certificering bewerkers kunststof.

- Voorwaarde 4
Zal het afvalfonds de vergoeding uitkeren aan gemeenten, overeenkomstig de gestelde werkwijze in het uitvoeringsprotocol. In 2009 wordt geëvalueerd of deze vergoeding in verhouding staat tot de werkelijk gemaakte kosten en uiterlijk per 1-7-2009 definitief en activity-based worden bepaald. Aangezien bij nascheiding geen aparte kosten worden gemaakt voor vervoer naar de bewerker, worden deze kosten niet vergoed.

Hoofdstuk 3 Accountantsproducten

Accountantsverklaring

De accountantsverklaring wordt afgegeven door een accountant, als bedoeld in artikel 393, lid 1 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Voor de accountantsverklaring dient de tekst te worden gehanteerd conform bijgevoegd model.

De accountant dient in zijn verklaring aan te geven dat de uitvoering van de controle is gebaseerd op algemeen aanvaarde controlegrondslagen. Daarnaast dient de accountant het van toepassing verklaarde controleprotocol te vermelden.

Indien de accountantsverklaring geen onverkort goedkeurende strekking heeft, dienen de aard en het gewicht van de tekortkomingen expliciet in de verklaring tot uitdrukking te worden gebracht, met inachtneming van de bewoordingen, zoals aangegeven in de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden (NV COS). Hierbij dient zo mogelijk te worden aangesloten op het bijgevoegd model.

Review van de controlewerkzaamheden

De Minister kan een review uitvoeren op de werkzaamheden, welke als basis hebben gediend voor de afgegeven accountantsverklaring. De verantwoordingsplichtige en zijn accountant dienen hieraan hun medewerking te verlenen.

Hoofdstuk 4 Te hanteren model accountantsverklaring

Aan: Opdrachtgever

ACCOUNTANTSVERKLARING

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekeningen 2008 tot en met 2012 van de Stichting Afvalfonds te Den Haag bestaande uit de balansen per 31 december van elk jaar en de exploitatierekeningen over de jaren 2008 tot en met 2012 met de toelichtingen gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Stichting Afvalfonds is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met BW II, titel 9 en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, met name RJ 640 voor niet-commerciële stichtingen. Tevens is het bestuur van het Afvalfonds verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen overeenkomstig de Raamovereenkomst van 27 juli 2007 (inclusief annex 1 en 2) en het Controleprotocol VROM Stichting Afvalfonds te Den Haag (versie 12-01-2009).

CONCEPT

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, alsmede het voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van het Afvalfonds. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van het Afvalfonds heeft gemaakt, een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening, alsmede een evaluatie van de aanvaardbaarheid van het gehanteerde referentiekader voor financiële rechtmatigheid.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geven de jaarrekeningen een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het Afvalfonds per 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met BW II, titel 9 en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, met name RJ 640 voor niet-commerciële stichtingen.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2012 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, overeenkomstig de Raamovereenkomst van 27 juli 2007 (inclusief annex 1 en 2).

Plaats, datum

Naam accountantsorganisatie

Naam externe accountant en ondertekening met die naam